

Emperyalizm ve Pro-Emperyalizm

Garbis ALTINOĞLU

22 Nisan 2018

Lenin, Emperyalizm adlı yapıtında, emperyalizmin her yere özgürlük değil, egemenlik eğilimi götüren mal sermayenin ve tekellerin çağı olduğunu belirtiyor ve,

Emperyalizm, hem dış, hem de iç siyasette demokrasiyi yıkmaya doğru, gericiliğe doğru mücadele eder. Bu anlamda emperyalizm söz götürmez bir biçimde genel olarak demokrasinin, bütün demokrasinin inkıdır (1) diyordu. Emperyalist devletlerin şu ya da bu geri ülkeye karşı giriştiği saldırıların pratiği, Lenin'in bu bilimsel saptamasını yeniden ve yeniden doğrulamıştır. Mal sermayenin ve tekellerin devletlerinin geri ve bağımlı ülkelere getirdiği demokrasi ve uygarlık değil, daha koyu bir gericilik, milyonlarca insanın ölümü ve korkunç bir yıkım ve çağdaş bir toplumu ayakta tutan kurumların yerle bir edilmesi olmuştur. (Bazı yazarlar bu topyekun felaketi sosyosid/ toplumkırım terimiyle karşılıyorlar.) Dahası, savaş suçlusu emperyalist saldırganların kurbanı olan bölge ülkelerinin 2001'den bu yana yaşadıkları maddi ve kültürel yıkımı gidermeleri de büyük olasılıkla onların birkaç on yılını alacaktır. Herhalde bu çıplak gerçeği hiç, ama hiç kimse yadsıyamaz.

Ancak, üstelik bir bölümü kendisini solda sayan pek çok insanın Yugoslavya, Afganistan, Filistin, Irak, Libya, Yemen, Suriye gibi ülkelere tam da bu gerekçelerle, yani uygarlık, demokrasi ve insan hakları getirme adına saldırmış ve saldırmakta olan ABD ve ortaklarının böylesi demagojik açıklamalarının -şu ya da bu nedenle ve şu ya da bu ölçüde- etkisi altında kaldığı da bir gerçek. Bu uydurma gerekçelerin halihazırda Suriye'de sürmekte olan çatışma için de kullanıldığı biliniyor. Suriye'nin emperyalist-Siyonist-cihadist saldırıya karşı

direnışinin hatalı bir tarzda değerdendirilmesi üzerinde görüşlerimi değişik vesilelerle dile getirdim. Bu hataların en göze batanı, dikkatlerin Suriye gibi saldırının kurbanı olan ülkelerin siyasal rejimi üzerinde yoğunlaştırılmasıdır. Burada, söz konusu ülkelerin demokratikleşmesi ve daha uygar bir nitelik kazanmasının ancak ve ancak o ülkelerin işcilerinin, diğer emekcilerinin ve ilerici aydınlarının devrimci kavgaları sonucunda gerçekleşebileceğinin altını çizeceğim.

Yugoslavya, Afganistan, Filistin, Irak, Libya, Yemen, Suriye gibi ülkelere yapılan saldırıları ve bu saldırılara direnişleri değerdendirirken söz konusu rejimin ya da devletin niteliğinin  ne çıkarılması kesinlikle yanlış. Konuya, iyi bilinen bazı tarihsel örnekler üzerinden bakalım. Örneğin Marks ile Engels, Avrupa’da başını devrimci Fransa’nın çektiği demokratik atılımın yenildiği ve statükoyu korumak isteyen gerici devletlerin karşı-devrimci bağlaşmasının oluşturulduğu 1815’den itibaren, bu bağlaşmanın esas askeri gücü olan  arlık Rusyası’na karşı uzlaşmaz ve karşıt bir tutum almışlardı. Hatta onlar, Avrupa’daki tüm devrimci ve demokratik atılımları bastıran Rusya’yla yaptığı savaşları Osmanlı devletinin kazanmasını dilemiş, Polonya’nın Rus boyunduruğundan kurtulması için -başını aristokratların çektiği- ulusal kurtuluş savaşını desteklemiş ve baş düşman saydıkları  arlığın desteklediği çeklerin ve Güney Slavlarının ulusal hareketlerine karşı çıkmışlardı. Marks’ın 1883’de ölümünden sonra Engels bu tutumu 1890’lara, yani Batı Avrupa’da tekeli burjuvazinin iktidarın iplerini eline almaya başlamasına kadar sürdürecekti.

Lenin Kasım 1919’da, dönemin süper devleti Britanya İmparatorluğu’na karşı savaşan Afgan Emiri Emanullah Han’a bir mektup göndermişti. O bu mektupta Emanullah Han’a, Rusya İşci-Köylü H k metinin Kabil’deki elçisine, yery zindeki en vahşi emperyalist h k met tarafından yönetilen Britanya’ya karşı ortak savaşını geliştirme amacıyla Afgan h k metiyle ticari ve diğer anlaşmalar yapma ve böylelikle iki ülke arasındaki iyi komşuluk ilişkilerini geliştirmek için görüşmeler yapma talimatı verdiğini bildirmişti.

İkinci Dünya Savaşı öncesinde ve sırasında SSCB, Komintern ve dünya ölçeğinde komünist partiler ve gruplar, Alman, İtalyan ve Japon faşistlerinin saldırısına uğrayan ülkeleri savundular, emperyalist saldırganları kınadılar ve g celeri yettiği  l de b yleyi saldırılara hedef olan ülkelere yardım yaptılar. Oysa 1930’lu ve 1940’lı yıllarda bu ülkelerin ( in, Etiyopya, Polonya, Arnavutluk, Yunanistan, Polonya, Filipinler, Vietnam vb.) hemen hemen hepsinde, kendi halkını ve ulusal azınlıkları vb. ezen gerici, monarşik, despotik, anti-komünist, anti-demokratik, hatta faşist rejimler vardı. Ama ne Marks ile

Engels Osmanlı devletinin Asyatik despotizmini ve kaba gericiliğini savundu, ne Lenin Afgan Emirinin bir feodal monark olduğu gerekçesiyle Afganistan'a sırtını çevirdi ve bu ülke ile işbirliğine karşı çıktı ne de İkinci Dünya Savaşı döneminde SSCB, Komintern ve devrimci güçler yukarda adıgeçen ülkelere dönüp şöyle dediler:

Sizin rejiminiz zalim, anti-demokratik ve diktatoryal bir nitelik taşıyor. Bu rejiminiz ülke halkını/ halklarını eziyor. Bu nedenle biz bu saldırılara karşı çıkmıyor ve sizin Alman, İtalyan ve Japon faşistlerinin saldırısına uğramanızı önemsemiyoruz. Siz önce demokratlaşın ve halkınıza karşı zulüm uygulamaktan vaz geçin size destek vermeyi ancak o zaman ve bu koşul yerine getirildiği takdirde düşünebiliriz. Zaten SSCB, Komintern ve komünist partiler ve gruplar, böyle demiş ve böyle davranmış olsalardı kendilerini potansiyel bağlaşıklarından izole etmiş ve faşist saldırganlara karşı çok daha zayıf bir konumda kalmış olurlardı. Bu durumda İkinci Dünya Savaşının sonucu da çok farklı olur ve dünya faşist blokun egemenliği altına girerdi. Ancak şunu bir kez daha açıkça belirtmekte yarar var: Devrimci güçlerin faşist-emperyalist saldırıya hedef olan ülkelerle dayanışma içinde olmaları asla onların adıgeçen rejimlerin gerici uygulamalarını ve anti-komünist politikalarını destekledikleri anlamına gelmiyordu. Dahası bu onların baş düşmana karşı savaşıma zarar vermemek ve onu gölgelememek kaydıyla, -var olması ve ortaya çıkması durumunda- böylesi ülkelerdeki devrimci ve komünist güçleri desteklemele yükümlülükleriyle çatışmıyor ve bu yükümlülükle el ele gidiyordu.

Aynı biçimde 2002'de ve 2003'de dünyanın her yanındaki anti-emperyalist ve savaş karşıtı güçler ABD'nin 20 Mart 2003'de Irak'a karşı gerçekleştirdiği ve sonucu 1 ila 1.5 milyon insanın ölümü ve Irak'ın ekonomisi ve altyapısının yerle bir edilmesi olan saldırısına karşı çıktılar. Amerikan neo-faşistlerinin kuyruklu yalanlar üzerine kurulu (Irak'ın kitle imha silahlarına sahip olduğu, El Kaide'yi desteklediği vb.) saldırısı, faşist Saddam Hüseyin rejimini yıktı ama bunun Irak ve Irak halkları açısından bedeli çok ağır oldu. Herhalde bu milyonlar yaklaşan ABD saldırısını kınar ve onu önlemek için sokaklara dökülürken Saddam Hüseyin rejimini savunmuyorlardı. (2) Ve kimse de çıkıp onları böyle bir niyete sahip oldukları gerekçesiyle eleştirmeye cesaret edemiyordu. Ama bir çok parti, çevre ve kişi devrimci dalganın geri çekilmiş olduğu ve güçlü bir demokratik ve anti-emperyalist barış hareketinin olmadığı günümüz koşullarında pro-emperyalizme, açık emperyalizm avukatlığına ve ABD hayranlığına soyunabiliyor ve böylesi gerici tutumlar alabiliyor. Özellikle ezilen ulus kökenli devrimcilerin Suriye'de yaşananlar konusunda bir

tutum belirlerken bütün bu tarihsel örnekleri dikkate almaları ve böylesi savaşlara SADECE kendi dar ulusal pencerelerinden değil, dünya ölçeğindeki sınıfsal ve siyasal savaşının genel bilançosu açısından bakmaya çalışmaları gerekir. Konuya böyle bakanlar ya bu konuda estirilen demagoji fırtınasından etkilenenler için şunu bir kez daha söylemem gerekiyor: ABD ve ortaklarının ve İslami terör gruplarının saldırısına karşı Suriye'yi savunmak, Suriye rejimini onamak, alkışlamak ve yüceltmek anlamına gelmiyor. Komünist ve devrimci güçler eleştiri, hatta suçlamalarını saklı tutmak ve dile getirmek kaydıyla savunurlar Suriye'yi.

Aynı biçimde İran, Irak, Afganistan, Venezuella, Kore Demokratik Cumhuriyeti, Küba, Sudan gibi ülkeleri dünya halklarının baş düşmanı ABD ve ortaklarının saldırgan politikalarına karşı da savunuyoruz. Bunu yaparken de bu rejimlerin yanlış, anti-demokratik ve diktatoryal eylem ve tutumlarını savunmuş olmuyoruz. Komünistler, en demokratik burjuva cumhuriyetler de içinde olmak üzere hiçbir sınıflı toplumun devleti ya da rejimini asla idealize etmezler onlar sadece öteden beri ABD ile İsrail'in hedefinde olan Suriye devleti ve rejiminin değil, -bir dönem ABD ve Batı Avrupa ile arası çok iyi olan- Saddam Hüseyin rejiminin de eleştirilecek ve lanetlenecek bir dizi olumsuz özelliği olduğunu bilir ve bu olumsuzlukları her zaman dile getirirler. Ama onlar bu olumsuz özellikleri gerekçe göstererek emperyalist saldırıları alkışlamaz, Alman, İtalyan ve Japon faşistlerinin mirasçıları olan ABD ve ortaklarının saldırılarını onamaz ve emperyalist saldırganlarla aynı safta yer almazlar. Dolayısıyla bugün Suriye'de yaşanan trajediye ilişkin tartışmayı Baas rejiminin niteliği üzerinde yoğunlaştırmak isteyenlere, emperyalist-Siyonist-cihadist saldırıyı görmezden gelenlere ve böylelikle emperyalizm olgusunu unutma ve görmezden gelme eğiliminde olanlara Marksizmin ışığında konuyu yeniden düşünmelerini salık veriyorum.

Somut koşulların somut analizi çerçevesinde şunu da unutmamak zorundayız: Bugün Suriye'de yaşanan direnişin önem ve anlamı bu küçük, ama yiğit ülkenin ve halkın ulusal yükümlölüklerinin boyutlarını çok aşmaktadır. Bunun altını kalın bir çizgiyle çizmek gerekiyor Bugün Suriye'de sürdürölen direniş, aslında ABD ve ortaklarının Ortadoğu'yu ve ötesini tam denetim altına alma, bu bölgedeki anti-emperyalist ve anti-Siyonist direnişleri ezme, Vahhabizmi, İslami fundamentalizmi ve savaşı tüm bölgeye ve hatta ötesine yayma planlarını frenlemekte ve durdurmaktadır. Yani Suriye halkı ve ordusu sadece Suriye'nin bağımsızlığı için değil, bölgenin tümünde emperyalist boyunduruğun zayıflatılması için savaşıyor. İşte bu nedenden ötürü, kendisini devrimci ya da komünist, hatta demokrat ve barışsever olarak niteleyen

herkes Suriye'nin bu direnişini alkışlamak ve savunmakla ve kendi bulunduğu konumdan ona destek vermekle yükümlüdür.

(1) Marksizmin Bir Karikatürü ve Emperyalist Ekonomizm, s. 47-48.

(2) Irak halkı, 20 Mart 2003'de başlayan emperyalist saldırıdan önce de acımasız bir ambargo altında tutulmuştu. Bu ambargo uygulaması Saddam Hüseyin kliğinin 1990'da Kuveyt'i işgaliyle başlatılmış ve 2003'e kadar devam etmişti. 1996 yılında CBS adlı televizyon kanalının muhabiri ile o sıralar ABD'nin BM elçisi olan Madeleine Albright arasında şöyle bir diyalog yaşanacaktı:

Lesley Stahl: [Irak'a uygulanan yaptırımlar nedeniyle] yarım milyon çocuğun öldüğünü duyduk. Yani bu, Hiroşima'da ölenlerden daha fazla çocuk ölümü demek Bu bedele değer mi?

Madeleine Albright: biz bu bedele değer olduğu kanısındayız. CBS televizyon kanalının 60 Minutes adlı programından, 12 Mayıs 1996.

Author Details

Garbis ALTINOĞLU

maryamohannes@yahoo.fr

Bunu paylaş:Facebook'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Twitter üzerinde paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Linkedln üzerinden paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Pinterest'te paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)WhatsApp'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Daha fazlaArkadaşınızla e-posta üzerinden paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Skype'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Telegram'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Reddit üzerinde paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Pocket'ta paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)Tumblr'da paylaşmak için tıklayın (Yeni pencerede açılır)